

— Šolska radio-prireditel. Radio-poslušalci, ki so bili pri svojih aparatih dne 18. aprila t. l. od 1/2—2. ure, so se nemalo začudili, ko so čuli iz zagrebške oddajne postaje pozdrav učencem in učencem dobrih šeststrednih. In res! Na prošnjo tamnošnjega učitelja Ljuzeta Peterlina, ki je lastnik večjega radio-aparata, je priredila Radio-postaja v Zagrebu ta dan specijalno slovensko emisijo z šolsko decu v Dobovi. Nastopile so priznane slovenske umetniške osebe iz Zagreba, ki so z veliko poštrevostjo izvajale točke vzporeda. Ga. Pipa Arko roj. Tavčarjeva je kaj krasno zapela štiri narodne pesmi: »Ogljane«, »Škorjanček poje«, »Po jezeru« in »Prišla bo pomlad«. Gdč. Vika Podgorska, članica zagrebškega Narodnega gledališča, je nato pripovedovala lepo basen »o ptičku in mucki«, nakar je Slovencem dobro znani igralec Hinko Nušič jasno deklamiral Gregorčičevi »Soči« in »Domovini«. Da bi videli našo šolsko mladino, kako pazljivo in z zanimanjem je sledila tej precej dolgi prireditvi, dasi je bila že pet ur zaposlena v šoli! In še bi radi poslušali, in še... — Zanimive so bile in za spoznavanje duševnosti mladine kaj značilne tudi njih naloge, ki so jih spisal po prireditvi. Nesporo je, da je radio tudi v šoli kot vzgojno sredstvo velike važnosti. In gotovo je bila ta šolska radio-prireditev prva te vrste v Jugoslaviji. — Zahvaljujemo se tudi tem potom Radio-stanic v Zagrebu za njeno veliko naklonjenost napram šolstvu; vsem šolam pa, ki so tako srečne, da posejduje kateri njih član svoj radio-aparat, pa kličemo na tem šolsko-vzgojnem polju: vivant sequentes!

— Razpis učiteljskega tečaja za ročna dela. Oblastni odbor Podmladka Rdečega križa v Ljubljani priredi tudi v letošnjih velikih počitnicah, in sicer od 9. julija do 4. avgusta 1928 učiteljski tečaj za ročna dela Podmladka Rdečega križa. Število udeležencev se določi naknadno. Tečaj se bo vršil tudi letos na tehniški srednji šoli v Ljubljani, in sicer: I. Splošni tečaj, obvezen za vse udeležence, od 9. do 21. julija 1928 s predmeti: gnetenje, izrezovanje iz papirja in kartonaža (osnovni pojmi). II. Strokovni tečaj, in sicer: a) za kartonažo, b) za pletarstvo, c) za dela iz lesa in kovine. Iz tega strokovnega tečaja pod II. si bo izbral vsak udeleženec eno izmed navedenih strokov. Na željo udeležencev se bosta vršila razen tega še: a) tečaj za krasline tehnike, in sicer: vlaganje v les, imitacija vlaganja v les, žgalna tehnika, slikanje na les in na steklo, batik-tehnika, pastilno-slikarja ter šablonsiranje na platno svilo in barvanje; b) tečaj za eksperimentiranje. III. Teoretični del tečaja, ki se bo tudi vršil od 9. do 21. julija 1928, bo obvezen za vse udeležence in bo obsegal predavanja o metodi in pomenu delovne šole, o Podmladku Rdečega križa, o higijeni i. dr. V ta tečaj se sprejemajo tudi učitelji(ice), ki bi obiskovali samo predavanja. Za udeležence navedenih tečajev bodo pripravljena stanovanja v Akademskem kolegiju (Koledvorska ul. 12) proti odškodnini 150 (sto in petdeset) dinarjev za vse dni tečaja, za hrano pa skrbi vsak sam (n. pr. v uradniški menzi). Pouk bo brezplačen, le za nabavo materiala, ki bo potreben za delavnice, mora prispevati vsak po 100 Din, zato pa ostanejo izdelki last izdelovalca. Prispevke za material je plačati ob vstopu v tečaj. Učitelji(ice) osnovnih, meščanskih in srednjih šol, ki se žele udeležiti tega tečaja, naj vložijo svoje prošnje, oziroma prijave z navedbo stroke iz strokovnega tečaja pod II. do dne 25. maja t. l. na oblastni odbor Podmladka Rdečega križa v Ljubljani. Pri sprejemu bodo imeli prednost oni prosilci, ki že aktivno delujejo pri Podmladku. O sprejemu bo vsak posebej obveščen, zbirališče sprejetih bo pa dne 9. julija t. l. ob 8. uri dopoldne na tehniški srednji šoli v Ljubljani. — Tajnik: Fran Gabršek s. r.

— Častni občan občine Št. Pavel v Savinjski dolini je imenoval soglasno njen občinski odbor dne 25. marca svojega šolskega upravitelja Srečko Pečarja, ki je po 35-letnem službovanju stopil v stalen pokoj ter služboval samo v Št. Pavlu polnih 29 let. Bil je tudi večleten občinski odbornik, ustanovnik čebelarke, kmetijske in sadjarske podružnice ter soustanovnik domače obrtne šole.

— Slovenska Matica naznanja, da so letošnje knjige dotiskane. Razpošiljanje knjig poverjenikom in zunanjim članom, ki niso v podeželskih poverjenstvih, se začne takoj. Ljubljanski člani lahko pridejo po knjige osebno od ponedeljka 7. t. m. dalje vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne v društveno pisarno na Kongresnem trgu št. 7. Kdor želi, da se mu knjige pošljejo na dom, naj to, če še ni, naznani po dopisnici. Kdor ne prevzame knjig do 1. junija t. l., temu se pošljejo na dom proti pristojbini 2 Din. Člani, ki plačujejo na obroke, naj članarino poravnajo do prevzema knjig.

— Maturanti zaposlovalnega tečaja goriških učiteljskih v Ljubljani leta 1918. Letos praznujemo desetletnico mature. V to svrhu bi se sestali o počitnicah v Ljubljani, da bi se po dolgih letih zopet videli. Prosim tovariše in tovaršice, da mi pošljejo svoje naslove in eventualne predloge. O programu sestanka sporočim pravočasno. — Ciril Justin, učitelj, Ziri nad Logatcem.

— Maturantje ljubljanskega učiteljskega I. 1910. Mnogo tovarišev želi, da bi se letos zbrali na prijateljskem sestanku. Tudi 18 let je dosti dolga doba. Ker je za velike počitnice že večinoma vsakdo oddan, sklicujem prijateljski sestanek na binkoštni tork ob 8. uri pri Mraku (Rimska cesta) v Ljubljani. — Ivan Primožič, Mekinje pri Kamniku.

—k Danilo Gorinšek: Pisan svet. Pesnik, ki je lani izdal zbirko pesmi za decu »Maja«, ji je zdaj za Veliko noč poklonil knjižico »Pisan svet«. Je to 26 pesmi, vsebinsko pestrejših in poglobljenejših, v izrazu konciznejših od lanskih. Jezikovno so dovršene in zvočne. Pesmi z novimi motivi so večinoma lepo učinkovite s svojim zdravim otroškim tonom, tako na primer »Polček roma«, »Jezerec«, »Uspavanka«, »Vlake«. — Avtor je prodrl že s svojo prvo zbirko, s to drugo pa si je zagotovil mesto v naši zdravi mladinski literaturi. Je v njem topla iskrenost, ki je sicer danes v sodobnih mladinskih delih precej redka. Knjižica s primerno naslovno risbo in avtorjevo sliko je tudi po svoji zunanji opremitvi priključiva. Naroča se za ceno 10 Din pri pesniku v Celju, Kersnikova ul. 5.

— Društveno pravo v Sloveniji. Spisal dr. Rudolf Andrejka. Samozaložba. Naprosi po vseh knjigarnah za ceno 50 Din.

Posebno za učitelje, ki imajo mnogo opravka z ustanavljanjem in vodstvom raznih društev, je knjižica zelo važna. Vsebuje vse podatke in navodila glede društev, in sicer: Društveno pravo in razni še veljavni društveni zakoni in naredbe pri nas; omejitve pravice združevanja; tajna društva; ustroj društva in društvena pravila; ustanavljanje društev; dolžnosti društev napram oblasti; društvena zborovanja in dolžnosti v tem oziru; o razpustu društev. O prenosni društevnega zakona pri nas. Avstrijski društveni zakon. Načrt novega društvenega zakona za našo državo. — Vsak učitelj, ki ima opravka z društvi pravzaprav mora imeti to knjižico, enako vsako društvo in knjižnica.

— Člani kočevskega učiteljskega društva se obveščajo, da imamo dan po zborovanju, t. j. v nedeljo 13. t. m. namen prirediti izlet z avtom iz Kočevja v Čabar. Če bi se oglašilo vsaj 20 članov, bi se vožnja izplačala. Mnogi ne bodo imeli drugače zlepa prilike, da bi videli zanimivosti teh krajev. Kdor se odloči za to, naj event. že do zborovanja sporoči svoj sklep tov. Klunovi v Dolenji vasi pri Ribnici. Točno se domenimo pri zborovanju 12. t. m. — Predsednik.

— K usposobljenostnim izpitom, ki so se vršili v času od 27. aprila do 5. maja na moškem učiteljskem v Ljubljani pod predstvom ravnatelja A. Doklerja, se je prijavilo 17 kandidatov in 47 kandidatkinj. Usposobljeni so bili I. a) za laščino; s. Pavla Dovč, s. Franciška Fras, Ana Simčič in Marija Zidar. — b) za srbohrvaščino na meščanskih šolah: s. Justina Koncilja. — II. Za osnovne šole: Stanko Andolšek, Avgust Binder, Karol Christof, Franc Gruđen, Mirko Kokolj, Ivan Kopřiva, Franc Lunaček, Josip Novačan, Celestin Perkavac, Josip Pirnat, Tomo Podnar, Milan Ražem, Anton Robič, Filip Slokan, Stane Suler, Ivan Zupan in Martin Zeleznik. — Ljudmila Andolšek, Marija Anžič, Valerija Bašca, Jospina Cetin, Cirila Erjavčev, Marija Ferencak, Marija Gale, Stana Gerlovič, Terezija Glaesener, Marija Goršek, Angela Gospodarič, Gizela Gregorič, Marija Jerin, Julijana Kadunc, Franja Kokalj, Olga Koželj (z odliko), Emilija Kristan, Vida Kuhar, Ana Lavrenčič, Jelica Leban (z odliko), Ana Markelj, Matilda Martincič, Florijana Mokorel, Marija Oswald (z odliko), Pavla Perpar (z odliko), Kristina Petek (z odliko), Roza Petelin, Marija Polak, Marijeta Poznik, Antonija Prevec, Antonija Pungartnik, Cecilija Rapč-Jelenc, Antonija Sedej, Ljudmila Sila, Marija Suštar, Julijana Sušteršič (z odliko), Marija Trtnik, Marija Umnik, Marija Urbančič, Marija Verovšek (z odliko), Eli zabeta Vračko in Ferdinand Zavrsnik.

— Prava kava je strup. Gorje tistemu, ki se prepriča o tem, kajti bolni živi zagrebni življenje. Zato pije pravilni rajši ZIKO, ki popolnoma nadomesti pravo kavo. Zahtevajte ZIKO in kuhajte jo pravilno. Navodilo je na vsakem zavitku.

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča.

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

Foto-aparate kupite najboljšje pri Fr. P. Zajec, optik Ljubljana, Stari trg 9.

Modne pletenine Moderni kostumi in kompleti po meri iz kaha volne. MODNA TRGOVINA IN STROJNO PLETILSTVO. FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Židovska ul. 7.

Železnato vino lekarnarja dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani krepi oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. — Naročila točno po povzetju.

Razumna uporaba.

Če želite „RADION“ popolnoma izkoristiti, pazite kako ga uporabljate. — Ne pozabite na prvo pravilo: „RADION“ treba raztopiti v MRZLI vodi.

Le tako razvija RADION svojo moč in pere zares SAM.

To pravilo je sicer enostavno, toda ravno zato ne smete pozabiti:

„RADION“ v mrzli vodi raztopi!

Iz oblastnih šolskih odborov v Sloveniji.

—obl. Delo ožjega ljubljanskega oblastnega šolskega odbora. Ožji odbor je imel zadnjo sejo 6. marca 1928. Tajnik tov. Jul. Slapšak je poročal o nujni opredelitvi poslov in delokroga. Ožji odbor se bo bavil v prvi vrsti s posli, ki zadevajo občo upravo, širji pa s posli, ki zadevajo predvsem samoupravo, v prvi vrsti z gospodarskimi vprašanji. Rešil je veliko pritožb in prošenj za odpust kazni zaradi šolskih zamud. Odobreni so številni krediti krajevnim šolskim odborom za zidave in razširjenja šol itd. Sklenil je, da se vlagajo odlej vse pritožbe zoper kazenske odloke krajevnih šolskih odborov na pristojnega sreskega poglavarja v rešitev. V Ljubljani je nujno potrebna zidava še enega šolskega poslopja. Enako se mora tu ustanoviti še krajevni šolski odbor. Za pregled šolskih novincev je urediti honorar zdravnikom. Blagajnik g. ravnatelj Anton Dokler je poročal o rešitvi 434 proračunov krajevnih šolskih odborov in o pritožbah, ki so pa maloštevilne. Sklene se dati krajnim šolskim odborom, da dostavljajo vabila članom 3 dni pred sejo. Za izterjavanje glob se bo naprosilo ministrstvo, da podaljša rok od 15 dni na mesec dni. Oblastni odbor je pozdravil inicijativo UJU za ustanovitev oblastne učiteljske knjižnice, zaslusijo pa naj se še sreski knjižnični odbori in mnenje sreskih učiteljskih društev.

—obl. Delo ljubljanskega šolskega odbora. Dne 7. marca 1928 je imel sejo širji oblastni odbor v Ljubljani. Obravnaval je predvsem šolsko gradbeno akcijo za zgradbo in razširjenje šol, v kateri namen je v proračunu za leto 1927. znesek 755.000 Din. Tajnik tov. Jul. Slapšak je podal zanimivo sliko, kako se je pred vojno zatiralo slovensko šolstvo, po vojni pa se je prehitro razširjalo razrede, a premalo skrbelo tudi za prostore. Bati se je, da se izvede odlok ministrstva prosvete O. N. br. 38.489 od 10. junija 1927 pod točko VII. in se s koncem leta 1927./28. zapro razredi, za katere ni samostojnega prostora na razpolago. Oblastni odbor ima resno voljo nekaj ukreniti v tem oziru. Sklep razprave je bil, da vodi oblastni odbor svojo gradbeno akcijo po svojem gradbenem uradu. Prispevki za zgradbe šol naj se po določenem ključu sorazmerno razdele na državo, oblast in občino. Pri novih zgradbah je vedno skrbeti tudi za zadostna učiteljska stanovanja.

Zelo razveseljivo dejstvo je, da so se člani oblastnega odbora sami zavzeli tudi za učiteljska stanovanja, posebno gosp. dekan Zabret in g. dekan Skubic ter nadzornik Pretnar. Povdarjali so, da se mora učiteljsvo potikati po slabih stanovanjih in po luknjah: kar ne vpliva dobro. Učiteljsvo silno trpi vsled slabega stanovanja, zato je umestno, da se pri novih zgradbah poskrbi tudi za vse učiteljske za stanovanje.

G. blagajnik ravnatelj Dokler je podal poročilo o obračunih krajevnih šolskih odborov. Iz poročila je videl, da je ljudstvo dobro, ker se zaveda važnosti dobre šole ter znašajo odobreni proračuni 8.600.000 Din. Predložil je navodila za sestavo proračunov krajevnih šolskih odborov, kjer je podrobno razvidno, kaj vse mora priti v proračun. Sprejeta navodila dobe krajni šolski odbori. Sprejet je bil nato proračun oblastnega šolskega odbora za leto 1928.

Ed. Škopek, Ljubljana, Mestni trg 8 priporoča birmanske ure, verižice po najnižjih cenah.

Nogavice, rokavice, damsko in moško perilo, kravate, čepice, bluze, damske obleke, torbice i. t. d. kupite najceneje pri ŠTERK, nasled.

MILOŠ KARNIČNIK LJUBLJANA, Stari trg št. 18.

Učiteljski pravnik.

—§ Uslužbeni davek — po zakonu o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928, ki se zaračunava od dne 1. aprila 1928 dalje (»Uradni list« z dne 15. marca 1928, št. 75/26 in z dne 31. marca 1928, št. 97/31). Uslužbeni davek obravnavajo čl. 89.—103. cit. zakona. Temu zakonu je po čl. 89. zakona obvezan vsak dohodek iz nesamostalnega dela ali poklica bodisi v denarju ali naravi. Tolmačenje čl. 89. 93. in 95. zakona o neposr. davkih glede davčne obveznosti je objavljeno v pravilniku (»Ur. list« 97/31).

Davčna osnova za vse skupne ponavljače se prejemke in koristi (stanovanje, kurjava itd.) poklica, zmanjšani za odbitek iz čl. 93. zakona, t. j. 400 Din mesečno za uslužbenca in 100 Din mesečno za otroka do 18. leta.

Če je kdo v več službenih razmerjih, se upošteva odbitek le pri eni davčni osnovi (čl. 93.). Če sta mož in žena v službi, se odšteje odbitek 400 Din le od plače moža (čl. 93. pravilnika).

Za izračun davčne osnove navajamo naslednje primere:

I. Učitelj(ica) samec z 10 službenimi leti, ki uživa v III. drag. razredu (Roč. kat. str. 44. in 59.): 1. plačo mesečnih 823 Din, 2. drag. doklado 752 Din, skupaj 1575 Din, odbitek 400 Din, davčna osnova 1175 Din, plača Usl. davek po 11 stopnji, t. j. mesečno 35 Din. — Glej spodnjo tabelo (čl. 95. zakona).

Davek za mesečni dohodek, zmanjšan za zakonski odbitek, znaša:

Stopnja	Dohodek zmanjšan za odbitek Din	Davek Din
1.	od 200	4—
2.	201	6—
3.	301	9—
4.	401	11—
5.	501	14—
6.	601	17—
7.	701	20—
8.	801	23—
9.	901	27—
10.	1001	31—
11.	1101	35—
12.	1201	39—
13.	1301	43—
14.	1401	48—
15.	1501	53—
16.	1601	58—
17.	1701	63—
18.	1801	68—
19.	1901	74—
20.	2001	80—
21.	2101	86—
22.	2201	92—
23.	2301	98—
24.	2401	105—
25.	2501	112—
26.	2601	119—
27.	2701	126—
28.	2801	133—
29.	2901	141—
30.	3001	149—

II. Učitelj z ženo in 3 otroci pod 18 let starimi v istem kraju in isto službeno dobo, ki uživa 1. plačo mesečnih 855 Din, 2. drag. dokl. mesečnih 752 Din, 3. rodb. dokl. mesečnih 600 Din, skupaj 2207 Din, odbitki: a) zanj 400 Din, b) za otroke 300 Din, davčna osnova 1507 Din, plača Usl. davek po 15 stopnji, t. j. mesečno 53 Din.

III. Učiteljica — žena učitelja pod II. z isto službeno dobo v istem kraju, ki uživa: 1. plačo mesečnih 855 Din, 2. drag. doklado (3/4) 376 Din, skupaj 1231 Din, (ta znesek je obenem davčna osnova, ker se ne odbije 400 Din), plača Usl. davek po 12. stopnji, t. j. 39 Din mesečno.

IV. Učitelj z 26 leti v III. drag. razredu z ženo in 5 otroci, katerih trije so nad 18 let stari, ki uživa: 1. plačo mesečnih 1470 Din, 2. drag. doklado 900 Din, 3. rodb. doklado 900 Din, skupaj 3270 Din, odbitki zanj 400